

4281 16. Febr. 1897: 2. Beh. af Lovf. om Eneret for Staten til Telegrafanlæg m. m. 4282

vittighed kan gaa med dertil. — Til de øvrige Bemærkninger, som ere blevne fremsatte, har jeg kun ganske faa Ord at sige. Det ærede Medlem for Aarhus Amts 3dje Valgkreds (Harald Jensen) udtalte sig om, hvad der skal indtræde, naar Anerkendelsen af de bestaaende Selskaber om 10 Aar løber ud, saaledes som han efter sit Forslag ønsker, at den skal. Han sagde, at Staten da kan træde til og ekspropriere Anlægget. Den ærede Minister har allerede gjort opmærksom paa, at hvis Meningen er, at om 10 Aar miste de paagældende Selskaber Retten til fremdeles at fortsætte deres Virksomhed, vil det Ekspropriationsbeløb, der i saa Fald kunde være Tale om, blive overmaade ringe, det blotte gamle Materiel vil være af ubetydelig Værdi. Hvis Meningen derimod er den, at Virksomheden kan fortsættes, men at Staten om 10 Aar skal træde til og ekspropriere, vil det ærede Medlems Forslag i Birteligheden gaa ud paa, at Staten skal binde sig selv til at ekspropriere om 10 Aar. Jeg kan ikke indse, hvad Fordel der vil være ved at indføre en saadan Bestemmelse. Thi uden den er Staten jo berettiget til at ekspropriere, hvad Øjeblik den selv vil, saa længe Selskabet ikke har taget Koncession, og det er dog ikke givet, at netop 10 Aar efter Lovens Vedtagelse vil være det heldigste Tidspunkt at vælge for Staten til at gribe til. Med Hensyn til § 6 om det Grundlag, paa hvilket Burderingen af bestaaende Anlæg skal foregaa, bemærkede det ærede Medlem, at efter Lovforslagets Bestemmelser vil der blive givet maatte formidable Erstatninger til de vedkommende Selskaber. Men jeg tror, at Forholdet ligesaa vel kan ses fra den modsatte Side, og at der, hvis der mangler en saadan Bestemmelse som den i § 6, vil kunne blive Tale om at udrede endnu mere formidable Erstatninger. Naar der er Tale om at ekspropriere en Landejendom eller et almindeligt Hus i en By, vide Taktsationsmændene, hvilke Betragtninger de skulle lægge til Grund for deres Burdering; man ved, hvad et Hus eller en Landejendom er værd i Handel og Wandel, i alt Fald burde man nogenlunde kunne vide det. Derimod er det paa Forhaand ganske ubestemt, hvad der skal lægges til Grund for Burderingen af Anlæg som disse. Er der altsaa ikke i Lovens givet Anvisning om, hvad man

ved Taktsationen har at gaa ud fra, vil man lige saa godt kunne tage Udgangspunkt fra det Udbytte, som Driften faktisk giver, selv om det er en ganske flet og uforparlig Drift med ublu Takster. Derfor sikrer den Regel, Loven giver, til begge Sider. Den sikrer paa den ene Side Selskaberne imod at skulle afftaa deres Anlæg til en uforholdsmæssig lav Pris; den sikrer paa den anden Side Staten mod at komme til at give en uforholdsmæssig høj Pris. Alt vel overbejst, forekommer det mig, at Reglen, saaledes som den er givet i Lovforslaget, er fornuftig og rimelig. — Jeg har endelig en Bemærkning til det ærede Medlem for Esbjerg (Bluhme), som talte for at sætte Tidsgrensen i § 2 til 15 Aar i Stedet for 20 Aar. Som jeg udtalte før, er dette ikke noget stort Spørgsmaal; men det ærede Medlem lægger dog den Betydning dertil, at de 15 Aar for ham er Udtryk for Dvstet om, at der saa vidt muligt ikke bliver givet Koncession. Det forekommer mig, at han derved foregriber det Spørgsmaal, som Udvalget netop ikke har ment, at der for Tiden kan tages bestemt Stilling til, det nemlig, hvorvidt Telefondriften som Helhed skal søges bragt ind under Staten eller ikke. Jeg er bange for, at hvis man opstiller saadanne Betingelser, at det bliver vanskeligt at tage Koncession, fordi Villkaarene ere saaledes, at ingen vil gaa ind paa dem, faar man hverken det ene eller det andet. Man faar ikke private Selskaber til at træde til, hvor der er Brug for dem, og Staten, som endnu ikke er forberedt paa at tage Affære, vil heller ikke gøre det, og saaledes vil Udviklingen komme til at gaa mindre godt, end det ellers vilde være Tilfældet. Jeg vil endnu sige, at 20 Aar er ikke noget overmaade stort Spand af Tid; i alt Fald har jeg gjort den personlige Erfaring, at for hvert Aar der gaar, synes mig 20 Aar kortere og kortere, og jeg skulde tro, at det ærede Medlem for sit Vedkommende maa have gjort en lignende Erfaring.

Harald Jensen: Den ærede Minister mente, at det var at gaa Resfærdigheden for nær at begrænse Anerkendelsen til et Tidrum af 10 Aar, og det kan godt være, at det er det. Paa den anden Side vil jeg imidlertid sige, at naar dette Punkt bliver